

blioteks- og Arbejdsstue, hvor jeg havde alt saa roligt og bekvemt, som ønskes kunde. Her i dette Værelse repeterede jeg al min Jus paa Kraft, og herfra var det at jeg, efter at have laant Penge til Gebyrene, i al Stilhed begav mig til Studiegaarden og underkastede mig den theoretiske juridiske Embedsexamen d. 6te April med Udfaldet Laudabilis, hvad der blev beundret af Familien Kirstein ved deres et Par Uger senere Hjemkomst. Drengene afleverede jeg ubeskadigede i alle Maader.

(sluttes).

Tre Breve fra danske Digtere.

Meddelte af Nicolaj Bøgh.

Nedenstaaende Breve har jeg stillet sammen, fordi de alle indeholde danske Digteres Donme om andre danske Digtere. Manuskriptet til Grundtvigs findes i Det store kongelige Bibliotek, til de andre i min Autografsamling.

Fra N. F. S. Grundtvig.

Høistærede Ven!¹⁾

28. Jan. 1843.

Med Tak for Sidst og Tak for Laan følger det *Heibergske* Intelligensblad²⁾ om „Dansk og Tydsk“, som jeg har læst med Fornøielse, vel ikke, fordi jeg fandt meget egentlig Nyt deri, da det hører til min Børnelærdom, at Modersmaalet er ethvert Folks Liv-Udtryk i alle Maader, men fordi det virkelig er noget Nyt i Danmark, at Andre end jeg, seer og siger det, og er her en saameget glædeligere Nyhed, som det sees og siges af *den* berømte Digter han er, der har mindst Hjerte og mest spillende Vittighed; thi nu eller aldrig maa den for Folkelivet mageløs vigtige Sandhed gøre sig gjældende i vor Læseverden og Dannelse.

Uden derfor at gaae ind paa den spillende Modsætning mellem det *Politiske* og *Nationale*, der, som alt Spillende, kun gjælder paa *Overfladen*, eller kriticere *Folke-Siælen* fra [?] Folke-Aanden,

¹⁾ Hvem denne er, vides ikke.

²⁾ For 1. Jan. 1843, Nr. 20.

ønsker jeg af mit Hjerte, at hele Danmark maa dele den Anskuelse, at alle vore saakaldte *politiske* Spørgsmaal kun er *Livs*-Spørgsmaal, forsaavidt man kan *miste* Livet paa mange Maader, men at derimod *Modersmaalet* er Livs-Betingelsen, saa derom kan man Intet lade sig afprutte eller afsnakke enten af Regiering eller Fremmede, men maa, naar Folket skal bestaae og Riget vare, kæmpe til det Yderste.

Deres

N. F. S. Grundtvig.

Fra A. Oehlenschlæger.

S. T. Herr Assessor Wilstrup, Ridder af Dannebrog¹⁾.

Høistærede Ven!

Tilgiv, at jeg saa længe opsatte at svare Dem paa Deres venlige Brev; det havde to Grunde: først er jeg en meget doven Brevskriver, som forsømmer min Correspondance til alle langt fraværende, som dog meest behøve den; *Dem* haabede jeg i een af Dagene at se igjen, da De alt var, som De trøstede mig med, næsten færdig med Deres Forkiølelse. Den anden Grund var, som De rigtig har giættet, at jeg ikke gierne gad tale om Svend Dyring, især i de Dage, hvori Beundringen var saa stor. Vel vidste jeg, De ikke vilde tage det for Misundelse, naar jeg ikke ganske istemte med — men — jeg gad dog ikke. Nu kommer jeg dog til at skrive et Par Ord derom, og det er da kort og godt: Manden har Talent, han har vel studeret Kæmpeviserne, men det Hele er altfor meget Fremstilling af det Døde og Sønderknusende. Helvig og Ragnhild er begge Spøgelser. I den Sidstes Replikker er meget Poetisk og Aandfuldt, og det vinder overordentligt ved Fru Heibergs Spil. Men Spøgelset bliver man altfor familiær med; den gode salig Kone kommer ogsaa (efter Stykket, ikke efter Kæmpevisen) mere for sin Fornøielses, end for Nødvendighedens Skyld; thi Børnene have det ikke saa galt, Regisse og den gamle Tiener sørger meget ordentligt for dem. Svend Dyring er en Nathue. Tonen i Stykket er vel poetisk

¹⁾ Joh. Wilstrup (f. 1788 † 1856), konstitueret Toldkontrollør i Kjøbenhavn. Som ivrig Beundrer af Oehlenschlægers Muse havde han tidt søgt ham personlig og gjorde ham ofte til Gjenstand for sin varmeste Hyldest.

og romantisk, men det er altfor meget *Mosaik* af Kæmpevisens Talemaader. Stykket fortjener Roes og Bifald; — naar man gjør for meget af det — saa har det den samme Grund, at man til andre Tider gjør for lidt, og det er jo i Tingenes — Uorden! 1)

Olaf den Hellige er færdig, og jeg venter, De snart vil komme til mig, for at jeg kan læse den for Dem.

Bliv nu snart fuldkommen rask, og vær ikke vred paa Deres

Ven

D. 15. April 1837.

A. Oehlenschlæger.

Fra *Henrik Hertz* til *Aug. Bagesen*.

I.

Wien d. 28de Sept. 1833,

afsendt d. 4de Octbr.

Kjæreste Ven!

Deres Brev af 14de Juni modtog jeg i Hamburg. Det var, saaledes som De forudsætter, den første Hilsen fra mit Hjem, og derfor mig dobbelt kjær. At jeg ikke har besvaret det før, ikke allerede for længe siden takket Dem for den Glæde, hvormed jeg modtog og gjennemlæste Deres Skrivelse, og for de sagtens vemodige, men kjære Erindringer, der knyttede sig til den: dette kan jeg kun undskylde ved min undertiden noget forcerede Reisen og med den ikke lille Brevvexling, jeg skyldte mine Nærmeste i Kjbhvn. og i Jylland. Nu, da jeg om kort Tid forlader Wien, føler jeg imidlertid saa store Samvittighedsnag over min tilsyneladende Ligegyldighed, at jeg synes, jeg kan ikke noksom skynde mig med at tilskrive Dem.

Den Reliquie, De har tiltænkt mig, vil jeg betragte som en dyrebar Skat, som en uskatteerlig Erindring om den mærkelige

1) Se endvidere om Oehlenschlægers Forhold til „Svend Dyrings Hus“ i Vilh. Andersens: „Oehlenschlægers Manddom og Alderdom“, S. 221. I 1. Akts 6. Scene af „Svend Dyrings Hus“ siger Regisse til Ragnhild: „Skam Dig! Du forvanser de gamle Sange;“ i sit Hjem sagde Oehlenschlæger engang, da Talen faldt paa denne Tragedie: „Der har Hertz gaaet hen og skamskændet mig den dejlige Folkevisel!“ Om Slutningen af sidste Akt, hvor Svend Dyring vil holde Helvig tilbage, sagde Oehlenschlæger: „Det er, ligesom naar man paa Visitter siger til den Besøgende: „Aa, bi nu dog lidt endnu! Hvorfor har De saa travlt?“

Aand, for hvis Lune, Vid og Gratie den var et villigt Redskab. Men er jeg ogsaa værdig til at besidde et saa stort Klenodie? Og maa jeg ikke, ved at tage imod det, frygte for at berøve Dem et Efterladenskab, hvortil De selv, min fortræffelige Ven, i alle Henseender har den største Ret? Ved Professor Heibergs Godhed besidder jeg allerede en mig usigelig kjær Erindring fra Deres Fader. Er jeg da saadant et Søndagsbarn, at ogsaa den Pen, hvormed han skrev nogle af sine sidste Digte, skulde komme i min Besiddelse? — For nogle Uger siden læste jeg i Aviserne, at en af Schillers Sønner havde ved en *lovformelig Act* foræret en By i Tydskland den ene af hans Penne, og at den anden som en Helligdom bevaredes af Kongen af Bayern. De vil deraf kunne slutte, hvor glad, men tillige, hvor beskjæmmet jeg følte mig ved den Tanke at skulle besidde en Pen, der havde tilhørt Deres Fader, en vel fra hiin forskjellig, men ikke mindre begavet Aand.

Jeg vil intet Specielt tilskrive Dem om min Reise, da vor fælleds Ven, Grosserer *Nathanson*, kan give Dem al den Underretning herom, De ønsker. Men jeg vil endnu engang af mit ganske Hjerte takke Dem for de skønne, opmuntrende Ord, hvormed De slutter Deres Skrivelse. Ja, De har Ret: der gives brave, fornuftige, omgængelige Msker overalt. Men til disse Msker og til det Sted, hvor jeg træffer dem, er jeg ikke saaledes knyttet med en Uendelighed af fine Traade som til mine Venner i Hjemmet og til dette selv. Hine kunne være mig interessante og kjære; disse ere mig langt mere; de ere Dele af mig selv og udgjøre Eet med mit bedste Liv. Men man kan — og heri maa jeg aldeles give Dem Ret — befinde sig vel — selv med store Savn, endsige [!] naar disse ere forbundne med de mangfoldige Nydelser, en Reise kan tilbyde selv den, der lider meest af Hjemvee.

Skulde De i disse Dage besøge vore Venner paa Christianshavn¹⁾, da beder jeg Dem bringe min venskabeligste Hilsen. De selv og Deres kjære Kone modtage mine bedste Ønsker for Deres Vel og bevare mig i Deres velvillige Erindring.

Deres hengivneste

Henrik Hertz.

---

¹⁾ Heibergs.

II.

D. 3die Jan. 1855.

Ogsaa disse Ark, kjære Ven, har jeg læst med stor Interesse, og indseer ikke, at en Fremstilling fra *Deres* Haand kunde være mere moderat og upartisk affattet. Anm. om Oehls Dom over Rahbek er af den bedste Virkning¹⁾. Thi Ingen er mere hensynsløs i sine Domme end Oehl. selv i sine Erindringer . . .²⁾.

Med Ønsket om et glædeligt Nytaar

Deres hengivne

Henr. Hertz.

S. T. Hr. Generalmajor Baggesen.

III.

Den 7de Dec. 1855.

Jeg takker Dem ret meget, kjære Ven, for de hermed re-tournerende to Ark. Deres Indledning til Feiden er fortræffelig, og hvad disse to Ark indeholde af selve Striden³⁾ giver mig stor Længsel efter Fortsættelsen. Meget maa jeg billige, at De Pag. 148 har udeladt Prædikaten „galdefuld“, eftersom hele Deres Fremstilling er lidenskabsløs . . . .

Deres hengivne

H. Hertz.

S. T. Hr. General Baggesen, C. af Dbr. p. p.

¹⁾ Maa være i 4. Bind af Baggesens Biografi ved Aug. Baggesen, S. 153—54, Noten, hvor Oehlenschlægers haarde, men vel ikke urigtige Dom over Rahbek som Smagsdommer aftrykkes efter „Erindringer“, 3. Bind, S. 105—106.

²⁾ I dette og det følgende Brev er der begribeligvis Tale om Aug. Baggesens Biografi af Faderen.

³⁾ Mellem Baggesen og Oehlenschlæger.